

Sygn. akt VI GC 283/12

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 21 maja 2014 r.

Sąd Okręgowy w Rzeszowie VI Wydział Gospodarczy

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSO Anna Walus-Rzasa

Protokolant: st. sekretarz sądowy Magdalena Kamuda

po rozpoznaniu w dniu 8 maja 2014 r. w Rzeszowie

na rozprawie

sprawy z powództwa: S. J. prowadzącego działalność gospodarczą pod firmą (...) w K.

przeciwko : (...) Spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w M.

o zapłatę: 107.568,00 zł

I.zasądza od pozwanego (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w M. na rzecz powoda S. J. prowadzącego działalność gospodarczą pod firmą (...) w K. kwotę 107.568,00 zł (sto siedem tysięcy pięćset sześćdziesiąt osiem złotych) z ustawowymi odsetkami od kwoty:

- 17.778,00 zł od dnia 8 sierpnia 2011r. do dnia zapłaty,
- 30.750,00 zł od dnia 8 września 2011r. do dnia zapłaty,
- 24.600,00 zł od dnia 1 marca 2012r. do dnia zapłaty,
- 34.440,00 zł od dnia 13 marca 2012r. do dnia zapłaty,

II.zasądza od pozwanego na rzecz powoda kwotę 8.996,00 zł (osiem tysięcy dziewięćset dziewięćdziesiąt sześć złotych) tytułem kosztów procesu, w tym kwotę 3.600 zł tytułem kosztów zastępstwa procesowego.

Sygn. akt VI GC 283/12

UZASADNIENIE

Powód S. J. prowadzący działalność gospodarczą pod firmą (...) w K. wniósł o zasądzenie od pozwanego (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w M. kwoty 107.568,00 zł z ustawowymi odsetkami i kosztami postępowania.

W uzasadnieniu pozwu powód podał, że pozwana spółka zamówiła u niego wykonanie form oraz prototypowych elementów poszycia samochodu elektrycznego z włókna węglowego za łączną kwotę 384.058,84 zł. Powód podał, że umowa pisemna pomiędzy stronami nie została podpisana. W imieniu strony pozwanej kontakt z powodem nawiązał prezes zarządu strony pozwanej R. O. (1). Twierdził wówczas, że działa w imieniu i na rzecz spółki (...) spółka z o.o., której jest prezesem. Powód zażądał od prezesa zarządu dokumentów finansowych spółki, a także świadczących o niezaleganiu w podatkach i innych płatnościach. Prezes zarządu przekazał dokumenty świadczące o niezaleganiu w podatkach i innych płatnościach firmy (...) sp. z o.o. i w związku z tym strony przystąpiły do realizacji umowy. Nie ulega

jednak wątpliwości, że ostatecznym beneficjentem wszystkich wytworzonych przez powoda elementów była spółka (...) sp. z o.o., która jest powiązana kapitałowo z pozwaną spółką.

W związku z przedmiotowym zamówieniem powód wstawił na rzecz pozwanego szereg faktur, które w części zostały przez stronę pozwaną zapłacone. Obecnie do zapłaty pozostała kwota 107.568,00 zł objęta pozwem z następujących faktur:

- nr (...) w kwocie 17.778,00 zł,

- nr (...) w kwocie 30.750,00 zł,

- nr (...) w kwocie 24.800,00 zł

- nr (...) w kwocie 34.440,00 zł.

Przy czym wszystkie wytworzone przez powoda elementy zostały wydane stronie pozwanej gdyż prezes zarządu pozwanego zadzwonił do powoda informując go, że wykonał przelew na brakującą kwotę. Poinformował powoda, że pozostałe elementy są mu niezbędne celem dokończenia budowy samochodu, który miał być wystawiony na wystawie zorganizowanej na Politechnice (...). Jednocześnie R. O. (1) podał, że wysłał już samochód dostawczy, który odbierze wytworzone przez powoda elementy. Po 10 minutach pojawił się pracownik pozwanego, który zabrał wszystkie nie wydane jeszcze elementy. Mimo zapewnień R. O. deklarowana kwota nie pojawiła się na rachunku powoda. Stąd też powód wezwał pozwanego do zapłaty wezwaniem z 6.06.2012r.

Powód wskazał, że wykonał należycie i w uzgodnionym terminie wszystkie zamówione przez pozwanego elementy poszycia samochodu a zakres prac jak też jakość wykonanych elementów nigdy nie była przez stronę pozwaną kwestionowana.

W odpowiedzi na pozew pozwany wniósł o oddalenie powództwa i zasądzenie kosztów postępowania. Z daleko posuniętej ostrożności procesowej pozwany podniósł również zarzut potrącenia.

Pozwany przyznał, że w wyniku prowadzonych rozmów dokonał u powoda zamówienia dzieła polegającego na wytworzeniu poszycia pojazdu elektrycznego wraz z oprzyrządowaniem do jego wytworzenia. Powód był zobowiązany do wykonania narzędzi do wytworzenia poszycia pojazdu elektrycznego i samego poszycia. Specyfika produkcji poszyc pojazdów polega na tym, iż aby możliwym było wytworzenie danego elementu poszycia należy w tym celu wykonać tzw. narzędzie do produkcji, które stanowi formę dla wytworzenia gotowego produktu. Narzędzia do wytworzenia produktów (poszycia) stanowią produkt mogący być wielokrotnie wykorzystywany do dalszej produkcji poszyc. Dane poszycie wykonane za pomocą narzędzi może być wykorzystane do danego modelu pojazdu. Wytworzone narzędzia mogą być wykorzystywane wielokrotnie lecz wyłącznie do danego modelu poszycia pojazdu.

Poszycie pojazdu elektrycznego, które pozwany zamówił u powoda było poszyciem realizowanym w ramach programu europejskiego, na rzecz (...) Agencji (...), przy wsparciu środków pochodzących z dotacji. Pozwany był liderem konsorcjum realizującego projekt na rzecz Agencji (...) SA w M.. Projekt pojazdu i jego konstrukcja w całości zostały opracowane przez pozwanego i wyłącznie pozwanemu przysługują autorskie prawa o charakterze majątkowym i niemajątkowym w zakresie poszycia pojazdu elektrycznego, dokumentacji i narzędzi do jego wytworzenia. Ustalenia pomiędzy stronami dotyczyły tego, że powód wykona na rzecz pozwanego gotowe poszycie pojazdu elektrycznego wraz z kompletem narzędzi do jego produkcji w ustalonym terminie, dostarczy w/w dzieło i otrzyma za to wynagrodzenie. Pozwany realizował projekt budowy pojazdu elektrycznego w okresie 2010-2011 r.

Pozwany przyznał, że nie kwestionuje wysokości wynagrodzenia ustalonego między stronami, a wynikającego z wystawionych przez powoda faktur vat z tym zastrzeżeniem, że wynagrodzenie należne byłoby powodowi o ile w całości zrealizowałby on przedmiot umowy i w całości wydał pozwanemu dzieło – co nie nastąpiło.

Pozwany wskazał, że powód wystawił z tytułu wykonanego dzieła 8 faktur na łączną kwotę 475.567,84 zł.

Z tytułu wykonania poszycia należne powodowi wynagrodzenie wynosiło 256.435,84 zł zaś z tytułu wykonanych form narzędzi do produkcji poszyć wynagrodzenie należne powodowi wynosiło 219.132,00 zł. Strona pozwana zapłaciła powodowi kwotę 367.999,80 zł. Kwotą, która pozostałaby do zapłaty byłaby zatem kwota 107.568,04 zł. Jednakże powód domagając się zapłaty wskazanej wyżej kwoty, wynikającej wyłącznie z matematycznego wyliczenia nie wspomina, że nie wydał na rzecz pozwanego dzieła w całości tj. nie wydał form, narzędzi służących do produkcji poszycia pojazdów, za które wynagrodzenie zostało w części przez stronę pozwaną zapłacone. Strony umówiły się na wynagrodzenie ryczałtowe za formy – narzędzia do produkcji poszyć i za poszycie do pojazdu elektrycznego. Pozwany otrzymał wyłącznie poszycie samochodu elektrycznego natomiast powód nie wydał pozwanemu narzędzi do produkcji poszyć. Umowa zawarta przez strony ma charakter umowy o dzieło. Powód więc zobowiązał się do wykonania określonego przedmiotu i dostawy przedmiotu umowy wtedy pozwany zobowiązany był do zapłaty ceny.

Pozwany zarzucił, że wielokrotnie wzywał powoda do wydania narzędzi do produkcji pojazdu, jednakże bez skutku. Pozwany wskazał, iż jego zdaniem powód nie wydał narzędzi gdyż używał ich do produkcji - na co jednak nie miał zgody strony pozwanej. Nawet po wezwaniu do zapłaty pozwany kontaktował się z powodem żądając wydania narzędzi. Powód zobowiązywał się wydać narzędzia jednakże tego nie zrobił.

W związku z powyższym pozwany w dniu 29.10.2012r. złożył powodowi oświadczenie o odstąpieniu od umowy w części dotyczącej produkcji form tj. narzędzi do produkcji poszyć, wskazując jako podstawę zwłokę powoda w wydaniu zamówionego dzieła.

Wobec złożonego oświadczenia, które wywołało skutek z chwilą dotarcia do adresata tj. w dniu 31.10.2012r. strony zobowiązane są zwrócić nawzajem to co sobie świadczyły. Dlatego też pozwany jest uprawniony do domagania się od powoda pomniejszenia należnego mu wynagrodzenia. Strona pozwana domaga się więc uwzględnienia potrącenia w kwocie 148.867,80 zł. Kwota ta wynika z różnicy tj. kwoty zapłaconej powodowi w wysokości 367.999,80 zł, od której należy odjąć kwotę 219.132,00 zł za narzędzia, co daje kwotę 148.867,80 zł. Kwotę tą zdaniem strony pozwanej powód winien jej zwrócić gdyż nie wydał narzędzi do produkcji poszyć.

W piśmie procesowym z 12.11.2012r. powód podniósł, że pozwany jako zamawiający, zgodnie z umową odbierał wytworzone dzieło w siedzibie powoda dlatego też powinien był odebrać również oprzyrządowanie.

Powód wskazał, że pozwany odebrał wykonane przez powoda dzieło, które zostało wykonane w terminie. Zapłacił również znaczną część wynagrodzenia, w tym również za oprzyrządowanie.

Powód w kolejnym piśmie procesowym zaprzeczył aby kiedykolwiek odmówił czy też uniemożliwił pozwanemu odbiór oprzyrządowania. Powód przyznał, że pozwany jest właścicielem przedmiotów, których nie odebrał od powoda dlatego też odstąpienie przez pozwanego od umowy w tej części jest bezzasadne.

W piśmie procesowym z 13.11.2012 r. pozwany zarzucił, że aby pozwany mógł odebrać zamówione dzieło powód zobowiązany był mu je wydać natomiast wobec odmowy powoda do wydania pozwanemu narzędzi służących do produkcji poszycia pojazdu odstąpienie od umowy przez pozwanego było zasadne.

W sprawie bezspornym był fakt, że strony łączyła umowa o wykonanie poszycia pojazdu elektrycznego wraz z oprzyrządowaniem do jego wytworzenia. Nie była sporna wysokość wynagrodzenia ustalanego przez strony wynikającego z wystawionych przez powoda faktur na łączną kwotę 475.567,84 zł. Ustalono wynagrodzenie za poszycie wynosiło 256.435,84 zł a za formy do produkcji poszyć 219.132,00 zł. Nie było sporne również to, że pozwany zapłacił powodowi za wykonane dzieło kwotę 367.999,80 zł. Zatem do zapłaty pozostała kwota 107.568,04 zł dochodzona pozwem.

W niniejszej sprawie, mając na uwadze podniesiony przez pozwanego zarzut potrącenia co do kwoty 148.867,80 zł sporne w sprawie jest czy powód wykonał w całości zamówione dzieło i czy wydał je pozwanemu.

Sąd ustalił, co następuje :

Powód wykonał dla pozwanego dwa poszycia samochodu elektrycznego. Przy czym bez wykonania narzędzi nie było możliwe wykonanie poszycia. Do wykonania poszycia potrzebne było około 50 elementów narzędzi. Formy zostały wykonane z materiału zwanego (...) jest to materiał drewnopochodny. Powód wykonując formy wykonał tzw. przygotówki, które były sklejane żywicą epoksydową a następnie przygotówki przekazał do innych firm, które wykonały obróbkę skrawaniem - co spowodowało, że z przygotówek powstały powierzchnie formierskie, na które powód nanosił warstwę epoksydową i przygotowywał je do wykonania elementów poszycia.

Pierwsze poszycie zostało wykonane na przełomie lat 2010-2011 a drugie miało być wykonane we wrześniu 2011 r. jednakże było opóźnienie w granicach 4-6 tygodni ale zostało wykonane i odebrane przez pozwanego. Powód wywiązał się z umowy i oba poszycia wykonał. Pierwotnie powód miał wykonać tylko jedno poszycie samochodu ale po roku, z uwagi na to, że powód dobrze wywiązał się z umowy i prawidłowo wykonał pierwsze poszycie strona pozwana zamówiła drugie poszycie. Od wykonania pierwszego poszycia do zamówienia drugiego, formy do wykonania poszycia pozostawały u powoda a pozwany nie zwracał się do powoda o ich wydanie.

(dowód: zeznania świadków M. D. k. 145, P. P. k.246, M. L. (1) k. 246, P. T. (1) k. 246, zeznania stron S. J. k.377, prezesa zarządu R. O. (1) k.378,379).

Po raz pierwszy problem nie wydania narzędzi do produkcji poszyc pojawił się na etapie niniejszego postępowania i wynika to z pisma pozwanego z dnia 29.10.2012r. W piśmie tym pozwany złożył oświadczenie o odstąpieniu od umowy oraz oświadczenie o potrąceniu kwoty 88.932,00 zł.

(dowód: pismo pozwanego z 29.10.2012r. k.105).

Pozwany zarzucił w powyższym piśmie, że powód w rozmowach z pracownikami pozwanego zobowiązał się dostarczyć narzędzia pozwanemu – z czego się nie wywiązał, zarzucił też, że powód posłużył się tymi narzędziami do wykonania poszyc dla innych firm.

Z zeznań przesłuchanych w sprawie świadków nie wynika aby powód celowo nie chciał wydać narzędzi stronie pozwanej natomiast z zeznań powoda wynika, że pozwany pozostawił narzędzia u powoda po wykonaniu pierwszego poszycia samochodu, leżały u powoda przez rok do wykonania następnego poszycia.

Świadkowie P. P., M. L. (1), zeznali, że narzędzia były u powoda. Zostały wykonane prawidłowo i były przechowywane w odpowiednich warunkach i we właściwej temperaturze w hali u powoda.

Na etapie niniejszego postępowania pozwany pismem z dnia 2.04.2013r. wezwał powoda do wydania spornych narzędzi.

(dowód: wezwanie z 2.04.2013r. k. 172).

Z protokołu sporządzonego w dniu 8.04.2013r. wynika, że prezes zarządu pozwanego wraz z pracownikiem i pełnomocnikiem udali się do siedziby powoda, wskazanej w bloku mieszkalnym gdzie uzyskali informację, że powód pod tym adresem nie bywa. Byli również w innej siedzibie gdzie też powoda nie zastali .

(dowód: protokół z 8.04.3013r. k. 176).

Strony spotkały się u powoda w dniu 20.05.2013r. w celu odbioru narzędzi. Jednakże do odbioru narzędzi nie doszło gdyż jak rzucił pozwany narzędzia miały istotne wady i usterki, do usunięcia, których powód zobowiązał się w terminie 7 dni.

(dowód: protokół z 20.05.2013r. k. 194 wraz z protokołem odbioru oprzyrządowania k.195,196 i zdjęcia k. 197 - 203).

W protokole stwierdzono, że narzędzia mają materiałowe ubytki lub mechaniczne uszkodzenia wymagające napraw.

(dowód: zeznania świadków J. M. (1) k. 264, 265, M. L. (1) k. 246).

Świadek J. M. (1) pracownik pozwanego, zeznał, że w dniu 20.05.2013r. narzędzia wymagały naprawy a ponadto były przechowywane w pomieszczeniu zbyt wilgotnym. Natomiast świadek M. L. (1), który jest z zawodu stolarzem, a ponadto tworzył projekt wykonawczy poszycia i narzędzi zeznał, że widział narzędzia w dniu 20.05.2013r. Jego zdaniem nadają się do użytku i wykonania kolejnego egzemplarza poszycia. Powód przechowywał je w odpowiednich warunkach, na regale przeznaczonym do ich przechowywania. Protokół z 20.05.2013r. podpisał a wskazane usterki w postaci rys i ubytków wynikały z eksploatacji tj. produkcji poszyci wcześniejszych. Narzędzia wymagały tylko odczyszczenia – co zostało zrobione.

(dowód: zeznania świadka J. M. k. 264,265, M. L. (2) k. 246, i powoda k. 378).

W dniu 22.06.2013r. pozwany złożył kolejne oświadczenie o dostąpieniu od umowy podając, że powód nie usunął wad form w zakreślonym przez pozwanego terminie.

(dowód: pismo pozwanego z 22.06.2013r. k. 210).

Na wniosek strony pozwanej Sąd dopuścił dowód z opinii biegłego , który w swojej opinii nie potwierdził wadliwości form podając, że nadają się do ponownego użycia.

(dowód: opinia biegłego k. 268-279, 295-297, zeznania biegłego k. 361,362).

Ustalając stan faktyczny Sąd oparł się na dokumentach przedłożonych przez strony, których prawdziwości żadna ze stron nie kwestionowała. Sąd oparł się również na zeznaniach świadków i stron. Sąd dał wiarę zeznaniom świadków P. P., M. L. (1), P. T. (1) i M. D. – co do tego, że powód w sposób prawidłowy wykonał zamówione przez pozwanego dzieło i to zarówno poszycia jak i narzędzia. Sąd dał wiarę również zeznaniom świadków P. T. i M. L. (1) co do tego, że pozostawione u powoda narzędzia do wykonania form były przechowywane we właściwych warunkach a po odczyszczeniu z zanieczyszczeń technologicznych i usunięciu rys, które były spowodowane wykonaniem wcześniejszych form i to dwukrotnie - nadają się do ponownego użycia.

Powyższe potwierdził biegły w swojej opinii.

Sąd nie dał wiary zeznaniom świadka J. M. (1) pracownika pozwanego co do tego, że formy były przechowywane w złych warunkach jak też co do tego, że miały wady wykluczające ich ponowne użycie.

Sąd zważył, co następuje:

Stosownie do art. 627 kc przez umowę o dzieło przyjmujący zamówienie zobowiązuje się do wykonania oznaczonego dzieła, a zamawiający do zapłaty wynagrodzenia.

W niniejszej sprawie fakt wykonania dzieła przez powoda nie był kwestionowany, nie było również kwestionowane wynagrodzenie ustalone przez strony. Pozwany zarzucił jedynie, że wobec nie wydania dzieła w całości powodowi nie należy się całe wynagrodzenie a zapłacone przez pozwanego w części za wykonanie oprzyrządowania powinno być pozwanemu zwrócone, którą to kwotę pozwany przedstawił do potrącenia składając jednocześnie oświadczenie o odstąpieniu od umowy w tej części.

Zarzuty pozwanego nie zasługują na uwzględnienie.

Dzieło w postaci narzędzi i poszycia zostało wykonane przez powoda w całości w chwili wykonania pierwszego poszycia tj. na przełomie lat 2010-2011 – co wprost wynika z zeznań prezesa zarządu strony pozwanej R. O. . Z zeznań świadków i stron wynika również, że bez wykonania form nie było możliwe wykonanie poszycia. Wykonane poszycie odbierali zarówno pracownicy pozwanego jak i dostarczał je powód. Brak w aktach sprawy jakiegokolwiek dowodu na okoliczność, że powód nie chciał wydać form do wykonania poszyci lub aby wykonywał na nich poszycia dla innego

odbiorcy. Z zeznań świadków i stron wynika, że formy nadają się do wykonania jedynie konkretnego poszycia i mogą być użyte wielokrotnie.

Stosownie do art. 643 kc zamawiający obowiązany jest odebrać dzieło, które przyjmujący zamówienie wydaje mu zgodnie ze swym zobowiązaniem.

Zamawiającemu (pozwanemu) zależało przede wszystkim na wykonaniu i odbiorze poszycia potrzebnego do budowy pojazdu elektrycznego. Stąd też przede wszystkim te części odbierali pracownicy pozwanego lub dostarczał je powód. Po odbiorze poszycia wykonanego po raz pierwszy, pozwany pozostawił formy u powoda i nie chciał ich wydania, zlecając ponowne wykonanie kolejnego poszycia po roku od odbioru poprzedniego. Powód pozostawał więc w przekonaniu, że zamawiający po raz kolejny zwróci się do niego o wykonanie kolejnego poszycia dlatego też form nie wydawał, nie żądał też kosztów przechowania. Przy czym problem nie wydania narzędzi pojawił się dopiero na etapie postępowania sądowego.

W tym stanie rzeczy przyjąć należy, że skoro strony w umowie nie ustaliły terminu oddania dzieła a formy pozostały u powoda po wykonaniu zarówno pierwszego poszycia jak i drugiego, pozwany godził się na to, że formy pozostają u powoda. Przy czym formy nadal są w należyтым stanie nadającym się do produkcji poszycia, a powód nigdy nie uchylał się od wydania form. Zaskanianie się brakiem wskazania prawidłowego adresu powoda było całkowicie bezzasadne skoro pozwany miał kontakt telefoniczny z powodem na bieżąco, a jego pracownicy odbierali formy w miejscu ich wykonania przez powoda.

W tym stanie rzeczy Sąd uznał, że odstąpienie przez pozwanego od wykonanej już umowy na obecnym etapie było bezskuteczne dlatego też powodowi należy się reszta wynagrodzenia stosownie do art. 627 kc, które na podstawie tego przepisu Sąd zasądził w kwocie 107.568,00 zł o czym orzeczono w pkt I wyroku.

O kosztach postępowania orzeczono na podstawie art. 98 w zw. z art. 108 § 2 kpc.

Na koszty powoda składa się opłata od pozwu (5.379,00 zł) oraz koszty zastępstwa procesowego i opłata skarbową od pełnomocnictwa (k. 3.517,00 zł).